

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дия крім неділь і руских свят о год. 6-їй пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9, ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застережене. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Посол Грабмаєр про політичне положенє.

(X) Перед кількома днями явив ся посол з вірноконституційної шляхти Грабмаєр на численних зборах в Мерані і виголосив цікаву річ про сучасне політичне положенє. Позаяк се один з найвизначніших нині послів ради державної, отже годить ся звернути увагу на єго погляди.

Порівнявши теперішнє положенє з вторинним, признав він, що добуток минувшої сесії ради державної вельми відрадний. Рада державна не лише взяла ся живо до роботи, але й осягнула моральні і політичні успіхи. При економічній роботі великої досяглости зблизили ся політичні стороництва і тут і там чуто вже голоси миролюбиві, які находять одобрєне там, де доси точила ся завзята борба.

Але ще остає велика і вельми трудна задача до сповнення в осени. Бюджетова розправа, яка висуне неодна національно-політичне питанє наперед, буде рішучою пробою, чи парламент справді уздоровлений. Окрім бюджету має рада державна полагодити торговельні договори і австро-угорську угоду. Доси правительство виминало сю трудну справу і помагало собі цісарскими розпорядками на основі §. 14. Але тепер пора з тим всім зробити нарештє лад. Як се зробити, на се трудно дати відповідь, але се річ певна, що для незмінного прийнятя провізоричної угоди нема більшости в радї державній. Угода мусить бути ліпша, або ві не буде! Трудність в полагодї сих важних задач тим більша, що нема ще політичного мира, формулка для чєско-німецького примирєня ще не найдена, а від сєго залежить мир і лад в Австрії. Др. Грабмаєр вірить в будуччину Австрії і тому сподїває ся, що як Чехи і Німці на економічнім полі, так тепер на національнім переведуть засаду: жити і дати жити!

Друга для парламентаризму небезпечна суперечність, се борба між лібералами а клерикалами. Др. Грабмаєр радить обминати висовуванє релігійних питань і вважає вельми невідрадною проявою рух Los von Rom! але згоджує ся з поглядами висловлєними д-ром Кербером в розправі над бюджетовою провізорією, що католицка церква занадто кріпка, щоби потребувала боїти ся сєго руху.

По цісарській подорожі сподїває ся др. Грабмаєр добрих наслідків і числить на се, що Чехи не схотять інакше добивати ся здійсненя своїх національних прав, як в дорозі порозуміня з Німцями, хоч осягненє сєї цілі ще доволі далеке.

Поки та ціль буде осягнена, остає чєско-німецька більшість парламентарна мрією, А поки се не буде можливе, годї думати про більшість парламентарну. В дальших виводах висловив др. Грабмаєр признає д-ру Керберови за єго оглядну політику, а хоч німецькі стороництва не могли єму ще висловити довіря, однак помагали льояльно в реальній роботі.

Наколи поведе ся вповні уздоровити парламент, тоді питанє, що зробити з §. 14-им, перестає бути актуальним, а важнішою буде справою, подумати про способи, якби обезпечити правильне функціонованє парламенту і в будуччині, і тут передовсім належить подумати про відповідний часови і обставинам регулямін. Коли поведе ся довести до порозуміня з усіма стороництвами, тоді можна буде сказати, що переминуло пересилєнє нашого конституційного життя.

Промова посла Ол. Барвіньского

на 4-ім засіданню кр. Сейму дня 18. червня 1901. в справі заснованя рускої гімназії в Станиславові (мотивованє єго внесеня).

Високий Сейме! Справа, уміщена на днешнім порядку, є загально знана, бо вже в мину-

шм році вилинули петиції на руки ВЦр. Митрополита гр. Шептицького о заснованє в Станиславові гімназії з руским язиком викладовим. Позволю собі звернути увагу В. Сейму також на петицію, мною вчєра внесену, а менї відчитану від філії Товариства «Просвіта» в Станиславові, до котрої долучено 21 аркушів підписів Русинів не тільки з Станиславова, але і з повіта станиславівського і дальшої околиці.

Та справа є так ясна, що не чую потреби багато слів на те тратити. Всі новочасні педагоги призвають засаду, що вихованє, образованє і наука тоді можуть відбувати ся успішно, коли се дїє ся на основі матерньої мови. Ту засаду почато переводити в гімназіях в нашім краю, а також XIX. артикул основних законів признає кожній народности право розвивати ся на основі своєї рідної мови. Коли домагаємо ся заведеня нової гімназії в нашім краю, то се дасть ся оправдати тим, що число середних шкіл в нашім краю в порівнаню з иньшими краями є розмірно вельми мале. Не хочу В. Палату томити статистичними даними і вдавати ся в порівнаня, яке є число шкіл середних у нас в Галичині в порівнаню до населєня, а яке в Чехах, Моравії і иньших краях західно-австрійських, бо се річи загально відомі. Ми маємо цілі області в Галичині, котрі рівняють ся простором кронним краєм австрійским, а мимо того не мають ані одної середної школи. На доказ сєго вкєжу ра північно-східну область, Сокальщину, або на полуднєве Поділе, де нема ані одної середної школи.

Дальшим мотивом, якій промовляє за заснованєм нової середної школи, нової гімназії, є переповненє наших середних шкіл. У нас доходить переповненє шкіл до таких дивоглядних чисел, що неодна гімназія повинна бути подїлена на 2 або 3 гімназії. Розуміє ся, що й успіх науки, догляд, кермованє такими закладами не може бути такий, як се буває при відносинах нормальних.

А треба знов і се піднести, що мимо переповненя наших шкіл середних учениками, мимо того, що рік-річно з тих шкіл виходить стілько молодїжи, у всіх заводах бачимо недо-

Три недолї.

(Мовму другові Грицькові Будеволі).

(Конець).

Зажурив ся старий Іван, замїтивши, що сина на кичері не стало. Розміркував дїло і догадав ся, що любляче молодече серце не дало встояти Василєви, а що підвело єго, вернутись доми. Журливий пороставляв він сторожу та не радше було єго душі, дожидати конфедераків. Сїв на ковбиці¹⁾, нагадав бувальщину: і некрасна і невесела була вона. Всюдиїка подибав він слези і криваві слїди старих дїдів, всюди бачив недолю і несерєнчу народу свого і те тяжке ярмо, у котре єго прибирали. Питав себе: чого усі пісні такі жалїсні та чому молодеїкний югаз²⁾ веселїших не заграв. Чому ті гайди³⁾, сопїлки та тромбіти на слези зводять, на широкій жаль? Питав себе і нагадав знов недолю, тут підвів ся, щоб Богу помолитись, а тут і по-

бачив червону лону над своєю хатою. Страшно і жалїбно покрикнув сивий ватага, зібрав останні сили, не ходом побїг, а соколом полинув у свій хотар⁴⁾, за ним страшна.

На хотарі — дивовижка! Китиці горять, вітер роздува поломинь і з димом улїтає дїдівщина Івана. Понизше хотара, у широкім боролї, ходять дївча по зарінку, гарде, чорнобриве, коси в него розпуцєві по сам стрункий станочок; саме вихвтує ся, збирає зелений барвінок на берїжку та силїтає в віночок, за нею слїдом ступає якась дивно сива голова, погляд в неї страшний, крий Боже! А дївча скачє і примилує ся до старого.

— Тату, яка я щаслива, я у барвінку купана! В мене був сокіл, а ви, старї!.. геть від мене! Я молода, я ще погуляю, я полину ластівкою!.. там. Менї відлегне на серцю!.. О, вже полегшало! А ви журитесь, тату! Я засватана. Мене панї заручали, ще прийдуть на пропої, ще передани будуть. А я справлю їм горячини⁵⁾!.. ха, ха, ха!.. Перейде, тату! Ви біду собі виспали, а я змпо. Я звахя, стара Домаха! Гоя, гоя!

Моя доля полинула, загинула!.. Геть, тату, геть! Я ще не прибрана, я гадаїмку пєкла, а мій князь полетїв. Я єго уж не люблю, він цілий в цуматтю, обдертий, а на шиї зелїзний рєтязь!.. Тату, я єго післала по корінці у Бірчу, а він вже не верне ся!.. Ох! менї душно!..

— Хлопці-соколи! У Бірчу за мною! — загув старий Іван не своїм голосом.

Побїгли, ні — полетїли, я місяць мріє собі на заходї.

У Бірецькім лїсі гардо. Ялицї поспинались аж в небо, пишачуть ся стрункими станочками. Вітер низає поміж шпилєчки і тиху розмову веде, а опашиста смєрека чатиною грає ся. Дакадивай оставовив ся статочний дуб, пишачє ся зеленим чубом, а повий цікавий повис на нїм. Тут свербігуз обгорнув калину, там, на збочи плаче біла береза, а пахуча трава розстєлилась низом: лихе пєльки. Гардїй лїсі!

Не таким здавав ся він лукавцим. За кождоу гялякою бачили вони то лїсовика з зеленою бородою, то вовкулака у червонім полії, то знов кунку бісенят, що так і чихали на їх чорні душі.

¹⁾ ковбиця = пеньок.

²⁾ югаз = вівчар.

³⁾ гайда = більша сопїлка.

⁴⁾ хотар = хутір, також все осєля.

⁵⁾ горячини = обїд по померших, трияма.

статок сил, чи то в адміністрації, чи в судівництві, чи в шкільних заводах, чи в стані духовнім — всюди бачимо, що потреба нам більше інтелігенції. До нашого краю не можемо приложити той міри, як до інших країв Австрії, де говорять про гіперпродукцію інтелігенції.

У нас того нема і довго ще треба над тим трудити ся, щоби для всіх заводів достарчити потрібних сил з інтелігенції.

Для чого власне в моїм внесеню подав я Станиславів яко місце, де треба би заснувати руску гімназію?

Передовсім звертаю увагу В. Палати на те, що теперішня станиславівська гімназія належить також до тих в нашім краю, що повиростали понад нормальний стан, що в ній переповнене є так значне, що треба би її конечно розділити на дві гімназії. Після виказу предложеного В. Соймови Радою шк. кр. мала та гімназія в р. 1899/900 568 учеників, а се число тепер ще збільшило ся. Межи тими учениками є 152 Русинів, а се число вже може заповнити майже цілу нормальну гімназію.

Позволю собі і на се звернути увагу, що в петиції виказано, що від кількох літ число руских учеників в І-ій класі пересічно доходить 35—40, так що фреквенція є зовсім обезпечена і нема сумніву, щоби забракло учеників.

Дальшим мотивом, для чого Станиславів укакую яко місце для заснованя рускої гімназії, є ся обставина, що се є столиця руского епископства і що там має бути заснована духовна семинарія руска, а недостаток кандидатів духовного стану домагає ся конечно, щоби в тім місті була руска гімназія, котра достарчувала би питомців для духовного стану.

На останку замічу, що Станиславів є осередком цілого Підгір'я. Станиславів є для цілої околиці яко осередок залізних доріг легко доступний, так що і з околичних повітів молодіж буде користати з сеї школи там заснованої.

Згадав я, що минувшого року вплинули на руки ВПр. Митрополита петиції о засноване рускої гімназії. Сї петиції предложено міністрови просвіти, котрий заявив ся на разі против заснованя рускої гімназії і мотивував сю відмову відповідь тим, що нема подостатком учительських сил.

Позволю собі замітити, що і сей заклад, сей аргумент не може остояти ся. Потреба лише переглянути шематизм учительській, а найдемо, що більше як 30 учителів Русинів є в польских гімназіях, а з тих найменше 18 можна би приділити до руских гімназій, де могли би повнити свої обовязки.

Ті власне обставини, які я тут навів, промовляють рішучо за тим, щоби в Станиславові засновано нову руску гімназію.

Фреквенція, яка є нині в акад. гімназії у

Не лісовики, не вовкулаки се були. Се підходила юрба опришків. Лячно стало конфедеракам і чорна недоля звела проти них поклепані кося...

Не устояли... Хвилинка і заплачене зістало добро, що посіяли погані руки.

Старий Іван не карав нікого. Доста побитий лихом шукав сердешний свого Василя, розпшав ся, перекидав труни, а у кождім жахав ся спізнати сына-сокола. Не подібав...

Змученого, збитого, коли ще у прильску не змогав рівняти ся з кінською ходою, повязали лукаві і кинули у гніздо мурашок на погубу.

Росказував мені про те все старенький дід у лемківских горах. «Нещасна пара» — гварив він — «жила ще трохи літок. Олена, неприродумі, снівала усе про втраченого шугая, а Василь, о палиці, у двох зігнутий, каратав, як мога, невеселий свій вік. Старий Іван не пожив довго. Перебуте лихо загнало его скоро у домовину. Вачили его нераз люди на зарінку, у засуві: ходив сумний, як у тій страшній ночі; а коли часом полегшало в него на душі, то складав пісні під сопліку. По его смерті опришкня вироцилась і не волі, а добичи добивалась. Чи зната вам отся пісня: «З під Бескида зеленого, веде Янчик коня свого». Се бачите за его молодість дівки наші видумали».

Львові, в II гімназії в Перемишлі і Коломиї а також в гімназії Франц-Йосифа в Тернополі показують довідно, що руска молодіж хоче користати з просвіти і науки, горне ся щораз численнійше до середних шкіл, бо нарід руский дійсно потребує більше інтелігенції, більше до свого культурного розвитку.

Для того прошу, щоби В. Палата зволила мое внесенє відослати до шкільної комісії, щоби комісія шкільна як найскорше се внесенє полагодила з предложенем прихильним, так щоби був зложеный новий доказ, що руский молодіж не відмаляє ся того добродійства побираня науки в матерній мові, яким добродійством польска молодіж в так великій мірі користує ся (Славно!).

З ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

Під сю добу радять майже всі сойми Австрії. Стирський крайвий виділ предложив соймови важний проєкт реформи соймової ординації виборчої, після якого число мандатів до сойму мало би збільшитись з 63 на 72. Побіч доданя 2 мандатів міської курії, проєкт створює особну робітничу курию з 7 мандатами. Прав. голосованя в сій курії мали би всі принайменше від року осілі і робітничими книжками заосмотрені робітники, без згляду на квоту оплаченого податку, надто контрибуенти, оплачуючі визший податок від 8 К річно.

Бурковитський сойм зібрав ся д. 17. с. м. при слабім уділі послів (лише 16). Зараз на вступі відчитано справозданя і предложеня крайвого виділу.

Справозданє виділу крайвого з его діяльности в р. 1900, предложене виділу на установленє вандруючих учителів господарства; внесенє в справі передачі видатків на жандармерию до каси державної, предложене на зміну інструкцій для виділу крайвого і для урядників і слуг виділу крайвого; замкненє рахунків крайвого шкільного фонду за р. 1899 і призначене прелімінару на р. 1901, замкненє рахунків крайвого фонду за рік 1901, замкненє рахунків фондів, що стоять під зарядом крайвим, за р. 1899, замкненє рахунків бук. пропінацийного Фонду за р. 1899 і прелімінар на р. 1901; уложене закону про належностя за огляданє посмертних, замкненє рахунків крайвого фонду інвалідів за р. 1899, замкненє рахунків приходів і розходів в черновецькім шпиталі за р. 1899. З порядку дневно-го відчитано предложене виділу крайвого в справі прелімінару крайвого фонду на рік 1901. Виділ крайвий поставив слідуєчі внесеня: прелімінар фонду крайвого на р. 1901 призначено in ordinario на видатки 1,459.879 К 49 сот. а на покритє 357.608 К 17 сот. На покритє розходів в сумі 1,102.270 К 32 сот. призначено 42 сот. від корони з податків ґрунтовних і домово-чиншових. Надзвичайні видатки призначені в сумі 460.784 К 24 сот., а їх покритє 441.899 К 12 с., отже буде недобір 18.875 К 12 сот. Сей недобір покритє ся з надвишки суми призначеної на звичайні розходи, а решта сеї надвишки має поставити ся в рубрику «покритє на р. 1902».

Поодинокі справи віддано комісіям. Слідуєчє засіданє еще не назначене.

Цісар Вільгельм виголосив промову при обіді на кораблі «Княжна Вікторія Людвика», який відбув ся вчера по укінченю регати на Лабі. Між иньшим сказав цісар: «Цілою моею задачею в будучности буде, старати ся, аби се, до чого тепер зроблено початок, розвинуло ся і зацвило. Помимо, що не маємо такої флоты, як би належало ся, ми вибороли собі місце на сонці (в Китаю). Моею задачею буде, старати ся, щоби се місце було удержане, щоби проміне сонця оживили німецку торговлю та рільництво, які потребують води, бо наша будучність є на морі». Відтак цісар обговорював китайські події і сказав, що в подіях, які збули ся в Китаю минулого року і в теперішнім повороті війск до дому, що закінчив китайські неповядки — бачити занорукку сего, що європейський мир буде запевненим на довгі літа. Вкінци цісар виіс оклик в честь пристани, моряків і ганзеанського духа.

З Китаю всі чужі війска відуть до кінця серпня. Німці мають опорожнити цісарску пала-

ту, до котрої заїде цісарска родина. Посли держав радили над проєктом, аби 3000 китайского війска увійшло до Пекіна і рішили, що се може наступити доперва тоді, коли з Пекіна відідуть війска держав, з виїмком сторожи посольств. Директор залізниць з Пекіна до Паотінґфу одержав наказ приготувати транспортні средства в ціли перевезеня 3 00 китайских воєнків до Пекіна. Одна з французских бригад, що стоїть в провінції Печілі, буде з відтам вицофана між 25. липня а 20. серпня. З Пекіна доносять, що висота воєнного відшкодованя є вже унормована в такий спосіб, що зглядно найкориснійші услія одержить Япанія. Французский міністер заграничних справ потвердив вість, що послы держав в Пекіні згодили ся також в справі поруки воєнного відшкодованя.

Трансвальска війна се велика загадка, на якої розвизанє цілий сьвіт з цікавостію вичікує вже два роки. Як курси на біржы, так хитають ся і змінюють ся шачє воюючих сторін, а завязтий оїр Бурів приносить ще завсїди великі несподіванки для навикшого до побиди англійского оружя. Погром Англичан під Мідельбургом поділав пригвоблючо на лондонське населенє. Правительственні дневники потерпаючи, аби не наступив зворот в публичній оїнії, старають ся зменшити моральну вагу сего погрому. Сей погром пошкодив Англичанам морально більше, як погром відділу Девета. Говорять, що Девет доперва в посліднім часі намовив Бурів до дальших воєнних операцій. Кітшенер телеграфує з Прегорія що від часу его послідного справ заданя погубило ще 24 Бурів, 14 було ранених, 265 полнено, а 16 піддало ся. Окрім того забрано 137 штук оружя, багато амуніції, 198 возів, 1500 коней, 3000 штук худоби. До сих цифр не вчислено страт, які Бури мали в битві Девета з Еліотом. «Daily Mail» доносить з Кронштаду, що Англичани два рази пробували зігнати команданта Баерса в Зандрівертолю, де він ще доси стоїть табором, але ті проби були безуспішні. Полонено лише кількох Бурів і кілька штук худоби. Після послідних вістий в капляндских кольоніях находить ся 8 бурских відділів в силі 1800 людей. Кріцінґер і Фуше видали прокламацію, в котрій грозять, що будуть карані всі ті, котрі будуть давати Англичанам які небудь вісти о сих відділах. — Нинішні телеграми доносять, що Девет і Штайн в послідних днях намагали ся перебити лінійю Стандертон-Гайдельберг, хотія безуспішно. Колумна полковника Муре заатакувала Бурів коло Таркаштат. Бури цофнули ся з малими стратами.

НОВИНИ.

— Календар. В пятницю: гр.-кат. Єфрема; рим.-кат. Альойзія. — В суботу: гр.-кат. Кирила, Теклі; рим.-кат. Павлина.

— Краєвий виділ про руский театр. Краєвий виділ зладив для сойму справозданє о трех субвенціонованих з крайвих фондів театрах галицких. Про руский театр каже справозданє, що під зарядом «Рускої Бесіди» розвиває ся він гарно; успіхи его в Кракові і Львові суть найбільшою мірою его артистичної вартости і промовляють за виплатою ему субвенції. Виділ крайвий стверджує, що наш театр спознєє свій обовязок, як належить ся, і заслугує на перте з крайвих фондів.

— Вісти з американської Руси. Дня 30. мая с. р. відбув ся в Шамокін Па. зїзд священників і делегатів церковних громад. Обговорено статут і засновано церковно-народну організацію під назвою «Товариство руских церковних громад в Сполучених Державах і Канаді». До товариства сего може і повинна належати кожда руска парохія і кождий священник, що дбає про добро свого народу та его будучність. На разі приступило 15 парохій до сеї організації і 10 священників. Вступного ані місячного не платить ся. Ціллю товариства є старати ся о добрих священників, о те, щоби в кождій парохії був лад, школи, хори, читальні, щоби і біднійші парохії могли мати священника бодай від часу до часу і т. д. Вибрано «Головну Раду» зложеноу з 3 людей духовних і 3 сьвітских, «Раду Духовну» з 6 священників, «Комісію просвітну» (шкільну) з духовних і сьвітских і «Комісію видавничо-статистичну», також мішану.

— В справі посла д-ра Олесницького, якого видачі зажадав від сойму повітовий суд в Стрию, так пише «Дїло»: «В ц. к. стрийскім суді є совітником п. Кипріян Коцовский, звісний автор

статей в «Przegląd» про Лех Нурка і співробітників органу Голода Kurjer Strzyński. Сей пан совітник мав претензію кандидувати при виборах до ради держ. з IV. курії в Стрию; а що др. Олесницький яко провідник політичний Русинів в Стрийщині з тою кандидатурою не згодився, а підніс і підписав кандидатуру о. Дзидзяка, для того став п. Коцовський яко судія а іменно яко член цивільного трибуналу у всіх справах, в котрих одну з сторін заступає др. Олесницький, маніфестувати явно при розправах свою тенденційність в некористь тої сторони. Коли далше п. Коцовський посунув ся до того, що навіть поза судом в публичних локалях став оказувати недвозначно своє стороннече успособлене зглядом справ заступлених д-ром Олесницьким, ужив др. Олесницький средства предвидженого на подібні случаи законом, а іменно зажадав вилучення п. Коцовського з сенату в справах ним заступлених. Суд окружний в Стрию прихилив ся до сего внесення, і тепер в п. Коцовський систематично вилучений від участі в тих справах, в котрих др. Олесницький заступає сторони. Крім того з причин д-ром Олесницьким в прошенні о вилученні наведених, а переведених доказами стверджених, ведено против п. Коцовського поступова-че дисциплінарне. Щоби ратуватись в тім поступовано, він п. Коцовський протів д-ра Олесницького і его двох конципентів карну скаргу о обиду чести, поповнену мнимо через зміст внесення о вилучення, а що др. Олес. яко посол є нетикальний, зажадав суд від сойму его видання. Своєю дорогою він: др. Олес. протів п. Коцовського рівнож скаргу карну о обиду чести, поповнену п. Коцовським через зміст его заявленя, яке на внесення о вилучення зложив в стрийськїм судї.

— **3 Київ** Товариство російско-малоруских артистів під управою п. Ратмірової виставило в днях від 12. до 17. с. м. отсі штуки: «Вій», фантаст. комедія в 4 діях зі співачами М. Кропивницького; «Степовий гяст», драма в 5 діях Грінченка; «Гейша», оперетка в 3 д. Джонса; «Ой не ходи Грицю, та на вечерницї», др. опер. в 4 діях М. Старицького; «Невольник», драматична картина в 5 віделонах зі співачами і танцями М. Кропивницького; «За двома зайцями», комедія в 4 діях зі співачами і танцями М. Старицького і Левяцького.

— **Театральна сплетня.** Де як де, а в театрі вже найбільш панує ся погана язва. Погані характери, люди низьких інстинктів уживають єї як оружя против невидітих собі осіб, заразом як драбинки для власних самолюбних цілей. Укриті за плечима других сплетники уважають себе безпечними тим більше, що свої зловіні очернения пускають в курс півслівками, недомовками та двозначниками. І рідко можна такого рабівника чести і доброї слави ближнього достигауги та покарати примірно. Один такий случай збув ся недавно у міськїм театрі у Львові, а закінчив ся вчора в судовій сала. Перед першим представленням опери Падеревського «Маурупішла була по Львові поголоска, що бувший директор п. Гелер павовляв тенора п. Бандровського і жертвував єму якусь суму, щоби він вірвав контракт з п. Павліковським і унеможливив виставленя «Маурус». П. Гелера не було навіть у Львові, а коли по своїм приїзді дізнав ся про сю сплетню, упросив своїх приятелів, щоби заняли ся очищенням его з поганої брехні. Ті панове удалі ся до п. Павліковського, капельмістра Снетрина і других осіб, які стоять у найближшій звязі з театром і всі они заявили, що чули про сю поговірку, а чули єї з уст п. Венгжина, прибочного секретаря і театрального тотумфачого. П. Гелер оголосив писемну декларацію своїм приятелів що-до висліду їх розсліду сплетні та зажадав від п. Венгжина, щоби відкликав фальшиві інформації перед особами, яких інформував. На се п. Венгжин дав імпертиненску, а двозначну відповідь, що з таким паном як п. Гелер, може полагоджувати всякі справи лише перед судом. Того самого дня, коли появиля ся та відповідь, п. Гелер подав жалобу до суду. При розправі виявило ся, що в цілій поголосці нема ні крихітки правди, і що справді п. Венгжин розповсюджував погані вигадки. Вирок засудив театрального сплетника на 10 днів арешту або 100 кор. гривни.

— **80 дїтий** найде поміщеня на час вакацій в колонії в Бруховичах. Першенство маюг дїти функціонерів міста Львова і бідних промишляючїх. Поданя треба внести до магістрату м. Львова до дня 5. липня с. р.

— **Судова розправа** протів кс. Мардиросевича за дефравдацію відбуде ся перед присяжними судиями IV. каденції, яка припадає з початком вересня.

— **Іспит зрілости** в гімназії в Станиславові відбув ся в днях від 10. до 17. с. м. Зі 40 абітурієнтів здали іспит: Боберський Микита, Буцький Богдан (з відзначенєм), Хамайдеє Марко, Добровольський Осип, Добровольський Евгений, Диконський Станислав, Фук Лев, Генритовський Станислав, Коваль Іван, Кріснополер Яків, Ліхтенберг Йосель, Літанський Тадей, Левнер Н., Маковський Ірней, Мельц Петро, Миколів Павло, Новак Іван, Остер Шая, Пшиемський Щасний

(з відзначенєм), Пискозуб Жигмонт, Респетало Роман, Ріпецький Антін, Ротенштрайх Нухим, Рядет Фердинанд, Скоробогатий Володимир, Вайнгартен Оскар, Верфель Давид (з відзн.), Заячківський Болеслав, Зозловський Янкель, Пашковський Мечислав і Щербонюк. Поправку дістало 6-ох, а 3-ех репробовано.

— **Іспит зрілости** в учительській мужьській семінарії в Тернополі відбув ся в днях від 1. до 14. с. м. під провотом кравього інспектора п. Барановського. На 51 публичних учеників здали іспит: Бандура Михайло, Бігус Петро, Боярський Імануїл, Дретлер Маур, Гіжевський Гнат (з відзн.), Гафкович Василь (з відзн.), Гапій Ярослав, Істревич Олекса, Камінський Корніло, Кирилук Петро, Кульчицький Іван, Лучкевич Іван, Малачук Григорій (з відзн.), Навроцький Михайло, Поліщук Павло, Пятляк Володислав, Роскош Тома, Ридик Микола, Савуляк Семен, Скорода Михайло, Шалет Зельман, Сорочка Василь, Шубер Михайло, Теркель Михайло і Васильків Григорій. Двацять абітурієнтів одержало поправку, а шістьох репробовано на рік.

— **Бразилійський консулят у Львові.** «Gazeta handl.-geograficzna» доносить, що бразилійське правительство має засновати у Львові консулят, а консулом має зістати один звидніших львівських торговельників.

— **Примірний догляд.** На даху двоповерхової камениці при ул. Зибликевича у Львові зазрів вчора поліціянт якусь жєнщину з льорнеткою в руках, а коло жєнщини бігав малий хлопчина. Жєнщина, жадна вражїнь, розглядала ся за помочю льорнетки на всі сторони, а хлопчина станув на самім краю даху і в цікавостію споглядав на прохожих на улиці. На приказ поліціянта жєнщина з хлопцем війшла на долину і тоді показало ся, що була се служяця одних паньства, які мешкали в сїй камениці і виходячи з дому, оставили дитину єї доглядови. Гарний догляд, нема що казати!

— **Виборче право лікарю.** Віденська лікарка др. бароньова Поссанерова внесла жалобу до адміністраційного трибуналу против віденської лікарської палати, яка відказала її активної участі при виборах до лікарської палати. Трибунал орік, що жєнщинам-лікаркам пряслугує активне і пасивне право вибору до лікарських палат.

— **Нещасна пригода** лучилась дня 13. с. м. в Кліводії на Буковині в садї православного сьвященника Михайла Гнідого. Хлопці, що переходили попри сїй сад, підїзли на пліт, щоб зірвати собі кілька вишень з саду о. Гнідого; сторож саду Ст. Савчук, аби настрашити хлопців, вистрїлив з ручниці і на нещастє потрафив 19-літнього Василя Раківцу, котрий вже був караний за крадіж оводів з сего саду. Пострілений відбіг ще кілька кроків і впад до землі. Его занесено майже неживого до родичів. Першу поміч подав нещасному лікар Леа Вовїдка з Кіцмаця; за час приїхав також повітовий лікар і два судові урядники. Коли сторож почув, що має йти до протоколу, почав втікати і кричати, що їде топтати ся. Третого дня найдено его в лісі і відставлено до суду. Пострілений боре ся зі смертю.

— **Знижкя білетів їзди для емеритованих урядників.** Від 1. серпня с. р., цивільні емерит урядники будуть могли діставати легітимації з фотографіями, уповажняючі їх до їзди на залізницях за оплатою зниженої ціни.

— **Помилував!** «Правит. Вїстник» оголосив царський указ, яким цар помилував студентів, засуджених в салдати за участь в розрухах Указ звучить: 1) Університетські студенти, яких в наслідок сивучастя в розрухах видалено і заслапо в салдати, а котрі на основі родинних статутів уживають привілеїв І. класи, або є задля фізичних хиб нездїбні до військової служби, сейчас мають бути увільнені зі служби. 2) Всї інші студенти, які тепер служать за кару, мають одержати свої права що-до військової служби без згляду на речинєць, коли мають відбувати військову службу. 3) Час, який студенти відслужали доси у війську за кару, вчисляє ся їм до звичайної служби.

— **Під землю.** Обчислено, що в самих тільки кональних вугля працєв під землею звиш півтора мільона вуглекюнів. Ще більше — бо аж 4 мільони людей — рие за рудою. Аж лячно подумати, яка сила людських істот не знає майже утіхи сонїнного сьвітла та видїє в підземній пїтї.

— **Потоп сьвіта** такий самий, як був за Ноя, має припасти в грудни сего року. Так предсказав якийсь учений на 1000 літ перед Рождєєством Хвистовим та записав се на таблицю, як найдено в старинній бібліотєці в Ниниві. Учений обчислив се на основі положєня зьвїзд. Будьмо однак певні, що пророцтво сего ученого так само сновить ся, як богато других подібних пророцтв.

— **Проект канадійської виправи до північного бігуна,** яка має сего року вирушити в подорож: Дорога веде від залюву Берінга, здовж сибірських берегів до лєдів в околиці 165° і 170°, а в серпни або вересни виправя звертає на північ. Що місяця випускає ся один бальон зі справоздань

ним і з копіями попередних справоздань. Під весну виправя розділїть ся і двома дорогами буде старати ся дістати до бігуна. Обі партії будуть порозумівати ся з собою за помочю телеграфу без дрота.

— **Гумористичний кутик.**

З житейської мудрости.

Відважча мірнога вибе ся скорше, чим несмїливий талант.

Правдивий піяк.

Лїкар: З вами вже так крухо, що нічо вам не поможе, хотїй би ви вже і перестали пїти.

Пїяк: Слава Богу, бо тепер вже не потребує зовсім переставати пїти.

Природна річ!

Катехит: Скажи мені, Калинець, що мусять прийги перед хрєстїнами?

Калинець: Дїтїна.

З привички.

Панночка: В своїм завіщаню я скажу спалити своє тіло...

Панич: Ах, який з него буде чудовий попіл!

Телеграми.

Відень, 20. червня. Коло 15. липня має наступити розвязанє тих соймів, яким кінчить ся 6-літній період. В половині серпня начнуть ся правибори, а коло 15. вересня мають відбути ся вибори з четвертої курії.

Берно (моравське), 20. червня. Клюб чєских послів ухвалив спротивити ся рівночасному ухваленю кравьих бюджетів на 1901 і 1902 рік, бо правительство могло би описля цілий рік не скликати сойму.

Пільзно, 20. червня. „Pilznenske Listy“ доносять, що підчас переїзду через Бенєшів, цісар розмовляв з бувшим послом Енгльєм і сказав, що надїє ся небавом побачити Енгля в Парляменті. — Ся часопись доносить також, що дійсно ведуть ся переговори з Молодочєхами, аби они відступили одно місце Енгльєви.

Берно, 20. червня. Слїдуючий міжнародний конгрєс тов. Червоного Хрєста відбуде ся в маю слїдуючого року в Петербурзі.

Відень, 20. червня. Від кілька днів тут холодно і паде дощ. Температура обнизла ся значно. В Альпах паде снїг. Доносять з ріжних альпєйських країв, що там дощі грозять повєнню, а снїги покрили верхи на кілька стїп.

Атєни, 20. червня. Кн. Юрій, супроти деклярації держав, мав прийати мандат губернатора Крєта єще на три роки.

Бруксєля, 20. червня. Крігер заявив, що всякі вїсти про мнїмі переговори що-до мира є фантазиями, з якими не належить числїти ся.

Новий Йорк, 20. червня. Посол Сполучєних Держав Рокгїль телеграфує з Пєкіну: Партия Туана триумфує; поворот цісаря до Пєкіна не певний. Цісарєва вдова має цілу власть в своїй руках. Лігунчян і Чинг моральчо пригноблені. Поки не вяснить ся положєня, в Тїєнтіні остане залога нїмецка, француска і ачлїйська.

Вїсти господарські, промислові і торговельні.

— **Стан засївів.** Справозданє міністерства рільництва про стан засївів в половині червня зазначає, що озимі засїви перетрєвали час посухи о много ліше, як ярї засїви, а лише значно потерпіли переважно в тих околицях, де зовсім не було дощу. Стан пшєнці є подекуди мірний, подекуда мірно добрий. Рїпак середно добрий. Кукурудза представляє ся дуже гарно. Цукров буряки в Чєхії переважно добрі, впрочім середно добрі.

Що-до Галичини справозданє зазначає, що озимі збіжа наслідком дощів в послїдних днях значно позравили ся, а стан їх загально ліпший, чим попередного місяця. В західній Галичині стан пшєнці заповїдає вдоволяючі жнїва, а в східній стан пшєнці наслідком кількох зливних дощів менше добрий. Жато в західній Галичині імовірно ще вдоволяюче, у східній середне. Рїпак в Галичині добре не допизав. Стан ярїх засївів в Галичині представляє ся по часті яко середно добрий, по часті яко середний.

Те саме дасть ся сказати про конюшину. Картофлі, як показує ся, добре зародять.

Львівський курс з дня 20 червня
 За 100 ср. рублів платять 245— К. жадають 255— К.
 за 100 марок 117.50 „ „ 117.75 „
 за 20 франків 19.16 „ „ 19.18 „
 (Рільничий банк у Львові).

Пшениця готова 7.50—7.75. Пшениця нова 6.50—7.00. Жито готове 6.50—6.60. Жито нове 5.25—5.50. Овес на обрік 6.40—6.90. Овес новий 4.75—5.00. Ячмінь на пашу 4.75—5.00. Ячмінь броварн. 5.80—6.00. Ріпак новий 11.50—11.75. Льв'янка — — — — — Горох на пашу 5.75—6.25. Горох до варевя 6.75—9.—. Вика 7.00—7.55. Бобик 5.80—6.00. Гречка 7.80—8.00. Кукурудза стара — — — — — Кукурудза нова 5.80—6.00. Хміль за 56 клг. — — — — — Конюшина червона — — — — — Конюшина біла — — — — — Конюшина шведска — — — — — Тимотка — — — — —

COLOSSEUM Ernesta Thorna,
 у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна.
 Програма від 16. червня до 30. червня 1901.
 При співучасті військової музики 80. п. п.

1) **Adele Moraw**, перша субретка п. к. прир. театру на Йосифштаді у Відні. 2) **Gileman**, сензаційна тресура псів і котів. 3) **Pietro Basalari**, вокальний феномен з консерваторії в Римі. 4) **Les Alex Cararangeot**, винахідники воздушних тавців *tourbillon*. 5) **The Geottler's**, найліпші в світі комічні акробати. 6) **Lina Goltz**, субретка театру Гацца в Гамбурзі. 7) **Орхестра**. 8) **Трупа Borsini**, акробати головою на голові на двох кружляючих кулях. 9) **Mercedes**, ексцентрична двійка. 10) **The 5 Bruston's**, комічна пантоміна на біциклах п. в. „Уродина з перепонами“. 11) **3 Brothers William's**, незрівняні екріюристи *par excellence*.

Що дня о 8. год. вечером велике представлене. В неділю і свята два представлення. Що п'ятниці **High Life** представлене. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Сезон від 1. червня до кінця вересня

В Микуличині

над трема Прутами
 отвирас заряд

„Народної Гостинниці“

зі Львова

готель і реставрацію

в віллі о. Галайчука.

Заряд приймає купелевих гостей на цілий сезон мешкане, також з цілим удержанем. Сезонні домівки в готелі під власним зарядом по 2-3 покої по дуже умірених цінах. Можна винаймаєти і на місяці. Кухня і пивниця у власнім заряді, окрема читальня для гостей, купелі в Пруті о 200 кроків від готелю, прогульки нетомлячі задля догідного положення місцевости, а залізнична станція о 150 кроків від готелю.

Зголошена приймає п. Микола Залчківський у Львові (ул. Сербска ч. 17) до 1. мая, а офієди в Микуличині.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім >Просвіти<).

одиноке руске товариство асекураційне, обезпечає будинки і всі предмети движимі против огневих шнід.

>Дністер< припоручили Преосвящ. Ординарияти Всеч. Духовенству і вірним всіх трех Епархій.

Фонди гаранційні >Дністра< в днєм 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540	кор. 11 сот.	равом 520.406 кор. 65 сот.
Резерва премій	171.942	„ — „	
Резерва спеціальна	6.000	„ — „	
Фонд емертальний	30.924	„ 54 „	

Тарифи >Дністра< умірновані. Надвизка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премії.

>Дністер< виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2,120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпроблемно в присутности Делегата і 2 членів.

Поліси >Дністра< приймають при позичках гіпотечних: Банк краєвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Тереховлі, Заліщиках, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЕ треба обезпечитись тільки через >Дністер< в Товаристві взаїмн обезпеч. в Кракові; з таких обезпечень через >Дністер< іде часть провізії на рускі публичні добродійні цілі; поліси і квіти видає Краківске Товариство рускі.

>Дністер< пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, до ще нема близько агенцій >Дністра<. Агенти заробили вже 274.964 кор. провізії.

Зголошеня о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяне убігайте ся тільки о агенції >Дністра<

ВІД ОГНЮ ОБЕЗПЕЧАЙТЕ СЯ ТІЛЬКО В >ДНІСТРІ<.

НА ЖИТЕ ОБЕЗПЕЧАЙТЕ СЯ ТІЛЬКО ЧЕРЕЗ >ДНІСТЕР<.

Всілякі

КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

виплачує без потручени
 провізії або коптів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о години				відходить о години			
	6:10	з	Кракова, Берлина, Варшави, Відня	1:55	до	Станиславова, Підвисокого, Потуптор	
	6:20	з	Чернівців (Іцкан, Галапу), Гусатина	2:08	до	Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	6:46	з	Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. вк	6:43	„	„ дв. Підзамче	
	7:45	з	Янова	6:35	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	7:40	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	8:40	до	Кракова (Відня, Варшави), Берлина
	8:00	„	на дв. головний	9:00	до	Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)	
	8:10	з	Лавочного (Пешту) Калуща, Сянока	9:15	до	Янова	
	8:15	з	Сокаля, Рави рускої	9:25	до	Підволочиск, Бродів, Гусатина дв. Підз.	
1:35	8:50	з	Кракова, Відня, Баршави, Пешту, Берлина	9:42	до	Підволочиск, Бродів, Гусатина дв. Підз.	
	11:45	з	Ряшова, Любачова, Самбора	10:20	до	Сокаля, Белая, Рави рускої і Любачова	
	11:55	зі	Таняєльнова (Кересмеа, Потуптор)	10:25	до	Чернівців	
	12:55	з	Янова	1:25	до	Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята	
	1:10	зі	Скольного, Калуща, Хирова з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	2:15	до	Брухович від 16. мая до 16. вересня в неділі і свята	
	3:14	з	Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)	3:05	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	4:40	з	Самбора, Борислава, Стрия	3:15	до	Янова шоденно від 16. мая до 30. вер.	
2:20	5:11	з	Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	3:26	до	Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.	
2:35	5:35	„	„ на дв. голов.	3:30	до	Ряшева, Хирова, Любачова	
	5:50	з	Кракова				
1:45	5:40	з	Чернівців, Іцкан				
	6:00	з	Сокаля, Белая і Любачова				
НІЧ							
	7:36	з	Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)	12:45	6:10	до	Станиславова
	8:50	з	Брухович від 16. мая до 15. вересня шод.	6:20	з	Кракова (Відня, Берлина, Варшава)	
	9:41	з	Янова від 1. мая до 15. вер. шоденно	6:30	до	Янова від 1. мая до 15. вер. т. а дні б. а від 16. вер. до 30. півт. 1902 шоденно	
	9:20	з	Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)	6:35	до	Лавочного (Пешту) Калуща, Хирова	
8:20	9:40	з	Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова	7:10	до	Тернополя, Бродів дворець головний	
2:31	9:40	з	Чернівців, Букарешту	7:32	„	дворець Підзамче	
12:15	10:20	з	Лавочного (Пешту) Хирова, Калуща	7:25	до	Сокаля і Рави рускої	
	10:20	з	Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	7:52	до	Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)	
	10:02	„	на дв. голов.	9:30	до	Янова від 1. мая до 15. вересня	
	3:12	з	Підволочиск Копичинець на дв. Підзамче	2:51	10:30	до	Чернівців і Іцкан
	3:35	„	на дворець головний	11:00	до	Кракова, Відня, Варшави	
				11:10	до	Підволочиск, Бродів дв. головний	
				11:32	„	дв. Підз.	
				4:15	до	Кракова, Відня, Берлина, Самбора	
				4:45	до	Брухович від 16. мая до 15. вер. шод.	

ЗАМІТКА: Пера нічна часилыт ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейскій рівнять ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского — 12 год. 36 мин. часу львівского. — В місті продають білети Ізди: Звичайні білети агенції часописней Ст. І. Соколовского в пасажи Галс ала ч. 3. від 7. год. рано до 8. вечером, а білети звичайні і спеціалні, тарифи, ілюстровані провідники, розклади Ізди і т. п. бюро інформаційне ц. к. веа зичнь державних (ул. Краснських ч. 5. в подвірю, сходи II, двері ч. 52) в урядових годинах (8—3 а в свята 9—12).

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перехованя папери вартістні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. ав.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важкі документи.

Під тим виглядом поробив Банк гіпотечний як найдогідніший заряджени. Приписи догично того роду депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.